

I Toiminta

- 1. Yleistä**
- 2. Järjestötoiminta**
- 3. Julkaisutoiminta ja myynti**
- 4. Koulutus ja tiedotus**
- 5. Tapahtumat ja näyttelyt**
- 6. Nuorisotoiminta**
- 7. Harrastustoiminta**
- 8. Yhteydet muihin järjestöihin ja sidosryhmiin**
- 9. Avustukset ja lahjoitukset**

II Tekijät

Jäsenet
Hallitus
Toimisto
Tähdet ja avaruus –lehti
Ursa Minor
Verkko
Nuorisotoiminta
Kurssit
Jaostojen yhteistyöelin
Tähtinäyttäjät
Planetaario
Artjärven havaintokeskus

Liitteet

Artjärven havaintokeskuksen toimintakertomus
Jaostojen toimintakertomukset

I Toiminta

1. Yleistä

Vuosi 2008 oli Ursan 87. toimintavuosi. Tähdet ja avaruus ilmestyi kahdeksan kertaa ja kirjoja julkaistiin aiempaa enemmän. Tulevaan tähtitieteen vuoteen valmistauduttiin monin tavoin. Yhteydenpitoa laajan jäsenkunnan ja harrastusryhmien kanssa paransi uusi jäsentiedottaja. Yhdistyksen jäsenmäärä kasvoi vuoden loppuun mennessä 14 616 henkilöön.

2. Järjestötoiminta

2.1 Hallinto

Yhdistyksen syyskokous valitsee hallituksen jäsenet, jotka ohjaavat yhdistyksen toimintaa. Yhdistyksen käytännön asioista vastaa toimitusjohtaja. Hallituksen ja toimihenkilöiden työnjako määritellään Ursan johtosäännössä.

Hallitus kokoontui vuoden aikana kuusi kertaa. Kokouspalkkioita ei maksettu. Yhdistyksen sääntömääräinen kevätkokous pidettiin 11.3. ja syyskokous 11.11. Helsingissä Tieteiden talolla.

2.2.2 Nimitysvaliokunta

Hallituksen nimitysvaliokunta perustettiin vuonna 2008. Nimitysvaliokunnan puheenjohtajana toimi Ville Hinkkanen ja jäsenenä Antti Ritvos ja Mikko Suominen.

2.3 Toimisto ja henkilöstö

Toimisto oli auki maanantaista perjantaihin kello 9-16. Jäseniä ja muita asiakkaita palveltiin päivittäin. Kaukoputkien myynti, käyttöneuvonta ja jäsenasiat muodostavat pääosan toimiston päivittäisistä kontakteista.

Ursan vakinaiseen henkilökuntaan kuului seitsemän henkilöä, määräaikaiseksi palkattu jäsentiedottaja sekä siviilipalvelusmies. Palkkoja ja palkkioita maksettiin kaikkiaan 136 henkilölle.

2.4 Talous ja varainhankinta

Yhdistyksen taloudellinen asema pysyi toimintavuonna vakaana. Tulot muodostuvat pääasiassa jäsenmaksuista ja julkaisutoiminnasta. Merkittävimmät kulut ovat palkat ja palkkiot, Tähdet ja avaruus-lehden ja kirjojen painatus sekä vuokrat.

Ursalle on myönnetty yleishyödyllisten yhteisöjen veronhuojennus. Julkaisu- ja planetaariotoiminnasta sekä julkaisujen ja havaintovälineiden välitystoiminnasta saatava elinkeinotulo on näin ollen tuloverotuksessa verovapaata. Ursa oli toimintavuonna myös verohallituksen nimeämä tuloverolain 57 §:n 2 kohdassa tarkoitettu yhdistys, jolle tehdyn tieteen tukemiseen käytettävän rahalahjoituksen toinen yhteisö saa vähentää tuloistaan verotuksessa.

Varainhoitoon ja taloushallintoon liittyvistä periaatteista ja käytännöistä määrätään taloussäännössä. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä vastaa toimitusjohtaja.

2.5 Jäsenistö ja jäsenmaksut

Ursan vuosijäsenten jäsenmaksu oli 37 euroa yli 18-vuotiailta ja nuorilta 29 euroa. Perhejäsenten jäsenmaksu oli 13 euroa. Edellytyksenä perhejäsenyydelle on, että samassa taloudessa asuu vuosijäsen. Yhteisöjäsenten jäsenmaksu oli 37 euroa, kannatusjäsenten 70 euroa. Vanhojen sääntöjen perusteella (ennen vuotta 1995) hyväksytyt vakinaiset jäsenet maksoivat halutessaan 15 euron jäsentilauksen Tähdet ja avaruus -lehdestä. Kunniajäsenet on vapautettu jäsenmaksusta. Vuoden lopussa jäseniä oli 14 616 (tarkemmin II Tekijät, jäsenet).

3. Julkaisutoiminta ja myynti

3.1 Kustannustoiminta

Vuoden aikana kustannettiin yhdeksän uutta kirjaa:

Christensen, Fosbury ja Hurt:	Kätkeyty maailmankaikkeus
Chown:	Päättymättömät päivät kuolleena
Kakkuri:	Maapallon mittaja
Karttunen, Manner, Mäkelä ja Suhonen:	Tähdet 2009
Karttunen, Koistinen, Saltikoff ja Manner:	Ilmakehä, sää ja ilmasto
Oja:	Aurinkokunta uusiksi
Palviainen-Oja	Maailmankaikkeus 2009-2010
Schilling ja Christensen:	Katse taivaalle
Tähtinen:	Universumin pimeä puoli
Uusia painoksia otettiin kirjoista:	
Karttunen, Manner ja Tuovinen	Ursan tähtikartasto
Karttunen ja Sarimaa:	Tiedettä kaikille: Tähtitiede
Manner:	Kaukoputket - käyttäjän opas
Manner ja Mäkelä:	Tähtitaivas paljain silmin
Valtaoja:	Avoim tie
Valtaoja:	Ihmeitä
Valtaoja:	Kotona maailmankaikkeudessa

3.2 Myynti ja välitystoiminta

Ursan jäsenet saivat Ursan kustantamat kirjat jäsenhintaan, yleensä noin 20% alennuksella normaalihinnasta hankkiessaan ne Ursasta tai Kolmen sepän kirjakaupasta. Tuotteita myytiin pääasiassa postitse ja kirjakauppojen kautta, käteismyyntiä oli toimistossa ja tähtitornilla sekä tapahtumissa ja messuilla. Tuotevalikoimassa olivat kirjojen lisäksi, julisteet ja tähtikartat. Kaukoputkien ja kiikarien myynti on pysyvä osa Ursan toimintaa. Sekä edullisten ja laadukkaiden havaintovälineiden että varsinkin käyttökoulutuksen kysyntä osoittaa, että tällaiselle toiminnalle on tarvetta.

3.3 Tähdet ja avaruus -lehti

Tähdet ja avaruus on Ursan jäsenlehti. Lehden ilmestymistiheyttä nostettiin vuoden alusta, ja vuosikerrassa oli ensimmäistä kertaa kahdeksan numeroa. Lehden levikki kasvoi edelleen ollen vuoden aikana noin 16 500 kappaletta.

Lehden toimituksessa työskentelivät päätoimittaja, toimittaja sekä osa-aikainen assistentti. Lehden taiton tekee ulkopuolinen taittaja. Lehteä avusti vakituisesti 16 henkilöä, joista kolme on tähtitieteen ammattifreelancereitä.

Tähdet ja avaruuden saivat perhejäseniä lukuun ottamatta kaikki Ursan jäsenet. Muut pystyivät tilaamaan lehden 40 eurolla. Lehteä myytiin irtonumeroina Akateemisessa kirjakaupassa sekä Lehtipisteen kautta. Tähdet ja avaruuden painoi Vaasassa UPC Print.

3.4 Kuva-arkisto

Ursan diapositiiveista koostuva kuva-arkisto tukee lähinnä omaa julkaisutoimintaa, mutta kuvia lainataan myös tiedotusvälineille. Tähtitieteellisiä kuvia välitetään myös Kuvaario oy:n kautta (www.kuvaario.fi). Arkiston ulkopuolinen käyttö oli melko vähäistä.

3.5 Markkinointi

Kirjoja markkinoitiin pääasiassa Tähdet ja avaruus -lehden, esitteen, suoramarkkinoinnin, kirjakauppojen ja Ursan omien verkkosivujen avulla. Uusi esite, jota jaettiin messuilla, tapahtumissa ja

Tähdet ja avaruus -lehden liitteenä, julkaistiin syksystä. Ursan mainoksia julkaistiin myös muissa lehdissä. Vuoden aikana panostettiin parempaan näkyvyyteen kirjamesuilla.

4. Koulutus ja tiedotus

4.1 Planetaario

Ursan planetaario on puhallettava kangaskupu, jonka sisälle heijastetaan erikoisprojektorin avulla tähtitaivas. Planetaarionäytöksessä esitetään tähtitaivaan lisäksi diakuvia taivaan kohteista.

Vuoden aikana Ursa järjesti 184 planetaarionäytöstä (v. 2007: 152), joissa kävi yhteensä 4300 henkeä (v. 2007: 3705). Näytökset pidettiin pääasiassa kouluissa ja päiväkodeissa. Planetaario vieraili Tekniikan museossa 21.4-30.5. Näytöksiä järjestettiin Tieteiden talolla kuukausittain helmi-toukokuussa ja syys-joulukuussa. Starlab-planetaariota vuokrattiin kouluille omatoimiseen käyttöön vuoden aikana 13 (v. 2007: 10) kertaa yhteensä 81 (v. 2007: 30) vuorokaudeksi.

4.2 Kurssit

Ursan kurssit on tarkoitettu kaikille tähdistä kiinnostuneille. Toistuvia ovat tähtitaivaan tuntemusta parantavat ja kaukoputken käyttöä opettavat kurssit. Vuonna 2008 järjestetyt kurssit:

- 5.1. Kaukoputket
- 19.1. Tähtitaivaan peruskurssi
- 15.3. Kaukoputki tutuksi -- paketista pihalle
- 5.4. Maailmankaikkeus
- 13.9. Kaukoputket
- 4.10. Tähtitaivaan peruskurssi
- 1.11. Kaukoputket
- 22.11. Tähtitaivaan peruskurssi
- 13.12. Tähtitaivaan jatkokurssi

Kursseista tiedotettiin Tähdet ja avaruus -lehdessä ja Ursan verkkosivuilla. Kursseille osallistui yhteensä 149 henkilöä (2007: 184), keskimäärin 16,6 (2007: 16,4) kuulijaa kurssia kohti. OK-opintokeskus tuki kurssitoimintaa.

4.3 Esitelmät

Esitelmät järjestettiin keväällä ja syksyllä ensimmäistä kertaa sarjan muodossa. Sarjaa yhdistävään pääteemaan pystyy näin paneutumaan syvällisemmin. Sarjojen lisäksi järjestettiin myös muutama yksittäinen esitelmä. Yleisöluentojen ajatuksena on esitellä kansantajuisesti ajankohtaista tai muulla tavoin mielenkiintoista tieteellistä aihetta. Suurelle yleisölle tarkoitettujen esitelmät ovat maksuttomia ja niitä järjestetään yhteistyössä OK-opintokeskuksen kanssa. Tieteiden talolla järjestetyissä yhteensä 12:ssa esitelmässä kävi kuulijoita yhteensä 627 henkeä (2007: 391), joista miehiä 471 ja naisia 156. Keskimäärin 52 kuulijaa (2007: 39) esitelmää kohti.

Esitelmäsarja *Synty*:

11.3.	Tuomas Multamäki:	Maailmankaikkeuden synty
18.3.	Elina Keihänen:	Aineen synty
25.3.	Kalevi Mattila:	Avaruuden pilvet ja tähtien synty
1.4.	Juha Karhu:	Ilmakehän synty

Esitelmäsarja *Monimuotoinen Aurinko*:

21.10.	Tuija Pulkkinnen:	Oikukas Aurinko
29.10.	Kalevi Mursula:	Poikkeuksellinen Aurinko
4.11.	Rami Vainio:	Ulottuva Aurinko

11.11.	Eino Valtonen	Suojeleva Aurinko
18.11.	Esa Kallio	Sähköistävä Aurinko
26.11.	Esa Turunen	Viihdyttävä Aurinko

Muut esitelmät:

16.9.	Henrik Kahanpää	Phoenixin terveiset Marsista
9.12.	Leena Tähtinen:	Universumin pimeä puoli hämmästyttää

4.4 Kirjasto

Kirjasto oli avoinna heinäkuuta lukuun ottamatta maanantaisin ja torstaisin klo 16–20. Vuoden lopussa kokoelmassa oli kaikkiaan 7274 nimikettä, joista lainattavissa oli 5874 nimikettä. Kirjastossa on kirjojen lisäksi karttoja, lehtiä, diasarjoja, videonauhoja, CD-ROM- ja DVD-levyjä sekä ääninauhoja.

Lainaaajia oli 29 (2007: 48), ja lainattuja nimikkeitä 122 kpl (2007: 152 kpl). Eniten lainattiin havainto-oppaita (17 kpl), Kuuta käsitelleitä kirjoja (15 kpl) ja diasarjoja (14 kpl). Tyypillisesti huomattavasti useampi käy kirjaston aukioloaikoina tutustumassa aineistoihin. Television Uutishuone-ohjelmasarjan ensimmäistä Kuuhun laskeutumista käsitellyttä jaksoa "*Aika entinen ei koskaan palaa*" varten rekvisitööri Tommi Hourula lainasi toukokuussa 17 Kuuta ja avaruuslentoja käsitellyttä kirjaa. Tämä jakso esitettiin TV1:ssä 12.1.2009 ja uusintana 14.1.2009. Ohjelman lopputeksteissä esitettiin kiitokset mm. Ursalle. 36:n vuoden aikana on lainattu kaikkiaan 30 511 nimikettä.

Hankintoina ja lahjoituksina kirjaston kokoelmat karttuivat yhteensä 96 nimikkeellä. Edellisenä vuonna sitomoon toimitetut lehtien vuosikerrat valmistuivat vuoden alkupuolella. Sitomon kautta saatiin 32 nimikettä. Esitelmänauhojen digitoinnin tuloksena ja muulla tavalla hankittiin 21 CD-ROM- ja DVD-levyä. Lahjoituksina saatiin 8 nimikettä. Jäsenten toivomuksesta hankittiin kolme nimikettä.

Kirjaston kirjaluettelon verkkoversioon päivitettiin vuoden alussa vuonna 2007 hankitut nimikkeet. Kirjaluettelon paperista aivan vuoden 2007 lopulla valmistunutta versiota kopioidaan tarpeen mukaan.

Kirjastoon tuli vuoden aikana 49 kotimaista sekä 7 kieltä ja 12 maata edustavat 47 ulkomaista lehteä. Kahdesta lehdestä oli saatavissa pdf-versio. Yhden lehden vuosikerta CD-ROM-levystä on jatkuva tilaus.

Esitelmänauhojen digitoinnin tuloksena vuosien 1990-2008 esitelmät ovat nyt lainattavissa mp3-muotoisina CD-levyinä. Kaikista C-kaseteilla olleista esitelmistä noin 47 prosenttia on saatu CD-levyiksi.

Kirjastoa koskevia uutisia ja kirjaesittelyjä sisältävä verkkopäiväkirja otettiin käyttöön vuoden aikana. Siinä julkaistiin 8 uutista ja 2 kirjaesittelyä.

Ursa on Suomen kirjastoseuran jäsen.

4.5 Tähtitorni ja näytökset

Ursan tähtitornissa Kaivopuistossa järjestettiin tähtinäytöksiä yleisölle tiistaista sunnuntaihin 15.1.-15.3. ja 15.10.-15.12. kello 19-21. Maanantai-iltaisina tähtitorni oli vain jäsenten käytössä. Lisäksi tornilla oli sunnuntaisin klo 13-15 aurinkonäytöksiä 15.3.-15.6. ja 1.8.-30.9. Näytökset pidettiin vain selkeällä säällä. Pääsymaksu oli alle 16-vuotiailta 1 euro ja tätä vanhemmilta 2 euroa. Ursan jäsenet pääsivät tornille ilmaiseksi.

Tähtinäytöksissä esiteltiin Kuuta, planeettoja, tähtiä ja syvän taivaan kohteita. Aurinkonäytöksissä esiteltiin Auringon pilkkuja ja protuberansseja. Yleisönäytöksiä järjestettiin 25 (v. 2007: 41) ja

yksityisnäytöksiä koululais- ja muille ryhmille 11 (v. 2007: 13). Yleisöä kävi tähtitornissa yhteensä 541 henkeä (v. 2007: 995 henkeä).

näytökset		kävijöitä
kevät	10 (18)	258 (452)
kesä	6 (11)	165 (349)
syksy	9 (12)	118 (194)
yhteensä	25 (41)	541 (995)

Tähtitornin pääinstrumentteina olivat edelleen 13,5 cm Merz-linssikaukoputki, katadioptrinen 20 cm Celestron 8 Nexstar GPS-teleskooppi sekä jo aiemmin käytössä ollut Celestron 8. Auringon katseluun oli käytössä 9 cm:n linssikaukoputki harmaasuotimella sekä Coronadon Solarmax 40 H-alfa-aurinkoteleskooppi.

4.6 Tähtikallion havaintokeskus Artjärvellä

Keskus on kokonaisuutena Pohjoismaiden huomattavin ja samalla yksi Euroopan huomattavimmista tähtitieteen harrastajien keskuksista. Vuoden 2008 aikana keskus valmistui viimeisteleviä töitä ja lopputarkastuksia lukuunottamatta. Keskus oli aktiivisessa käytössä. Lähes jokaisena viikonloppuna järjestettiin joko jäsen- tai ulkopuolinen tapahtuma. Liitteessä on havaintokeskuksen laajempi toimintakertomus.

4.7 Koulupalvelu

Ursa lainaa kouluille ja päiväkodeille tähtitieteen opetusmateriaalia. Opettajat voivat lainata koulupaketin (mm. kirjoja, lehtiä, diasarja) tai yksittäisiä diasarjoja kirjastosta. Paketti lainataan kouluille kuudeksi ja päiväkodeille neljäksi viikoksi kerrallaan. Myös kolmea kaukoputkea voi lainata viikoksi. Vuonna 2008 paketteja lainattiin 28 kertaa (2007: 42), joista 20 kouluihin ja 8 päiväkoteihin. Kaukoputkia päiväkodit ja koulut lainasivat 5 kertaa (2007: 7).

4.8 Tiedotus

Ursan keskeiset tiedotuskanavat ovat verkko, Tähdet ja Avaruus –lehti sekä suoraan tiedotusvälineille lähetettävät tiedotteet (10 kpl vuonna 2008). Toinen tärkeä tiedotusmuoto on uteliaiden ihmisten kysymyksiin vastaaminen. Päivittäin vastataan lukuisiin puhelimitse ja sähköpostitse tulleisiin tiedusteluihin.

Taivaan tapahtumat rytmittivät vuotta 2008. Suurimman kiinnostuksen herätti elokuulle osunut ja koko Suomessa näkynyt osittainen auringonpimennys. Ursalle useita kirjoja kirjoittanut Esko Valtaoja palkittiin tiedonjulkistamisen valtionpalkinnolla.

4.9 Verkkopalvelut

Ursan verkkosivuja käytetään aktiivisesti. Sivuilla vierailtiin päivittäin noin 11 000 kertaa. Ursa tarjosi verkkopalveluita myös muille tähtiyhdistyksille. 30 yhdistyksellä oli Ursan palvelimella www-sivut, sähköpostilista tai oma sähköpostiosoite. Ursan toimihenkilöt ja jaostot vastasivat verkkosivujen sisällöstä.

5. Tapahtumat ja näyttelyt

5.1 Kiertävä näyttely

Ursan kiertävä näyttely kertoo tähtitieteen historiasta, aurinkokunnan mittasuhteista ja tähtiharrastuksesta. Näyttelytaulujen lisäksi asioita havainnollistetaan myös erilaisilla esineillä. Näyttelyä lainataan kirjastoille, kouluille ja muille julkisille yhteisöille.

Näyttely oli pystytettynä seuraaviin paikkoihin vuonna 2008:

- Pohjanmaan museo 6.3.-4.6.
- Avaruus 2007 1.1.-28.2.

5.2 Muut näyttelyt ja messut

Ursa osallistui messuille ja näyttelyihin.

- Educa-messut 25.-26.1. Helsinki, Messukeskus
- Henki ja elämä 16.-17.2. Tampere, Finlayson
- Jyväskylän kirjamesut 12.-13.4. Jyväskylä, Paviljonki
- Kirjan ja ruusun päivä 6.5. Helsinki, Narinkkatori
- Vammalan vanhan kirjallisuuden päivät 27.-28.6. Vammala
- Turun kirjamesut 3.-5.10. Turku, Messukeskus
- Helsingin kirjamesut 23.-26.10. Helsinki, Messukeskus
- Darwin-symposio 15.-16.11. Helsingin Normaalilyseo

5.3 Harrastustapahtumat

Tähtiharrastajien kesätapahtuma Cygnus järjestettiin 17.-20.7. Varkaudessa. Tapahtumaan osallistui 139 henkeä (2007: 150). Ohjelmassa oli jaostokokouksia sekä lukuisia esitelmiä, esityksiä ja harrastajatyöpajoja. Kutsuvieraana oli amerikkalainen eksoplaneettatutkija Gregory Laughlin.

34. Tähtipäivät järjestettiin 16.-18.5. Kirkkonummella. Ohjelmassa oli retkiä, esitelmiä, illanvietto, näyttely ja jaostojen esiintymisiä. Ursan planetaario oli mukana tapahtumassa.

Tähtiharrastusviikkoa vietettiin koko Suomessa 22.-28.9. Viikon aikana tähtiyhdistykset järjestivät yleisölle tapahtumia eri puolilla Suomea. Ursa koordinoi harrastusviikkoa ja järjesti Kaivopuiston tähtitornilla aurinkonäytöksiä.

5.4 Muut tapahtumat

Muita Ursan järjestämiä tapahtumia olivat:

- Joulumyyjäiset 15.12. Ursan toimistolla.

5.5. IYA 2009 – Kansainvälinen tähtitieteen vuosi

Kansainvälisen tähtitieteen vuoden tapahtumia suunniteltiin koko vuosi. Ursa koordinoi vuoden järjestelyjä ja huolehti järjestelytoimikunnan käytännön töistä. Johtavaksi näkökohdaksi suunnitelmissa valittiin eri toimijoiden itsenäisyys tapahtumien toteutuksessa, jotta tapahtumia on ympäri Suomen.

Ursan vuoden päätapahtumien suunnittelu eteni aikataulussa. Suurimpia tapahtumia ovat yhdessä aktiivisten tähtiharrastajien kanssa ympäri Suomen järjestettävät sata tuntia tähtitiedettä huhtikuun alussa sekä syksyn tähtiharrastusviikko. Suurissa kaupungeissa järjestettävien näyttävien valokuvanäyttelyiden tavoitteena on tuoda tähtitiede suurien ihmismassojen ulottuville. Lisäksi kouluille suunniteltiin harjoitustöitä ja demonstraatioita. Ursan planetaarion kaavillaan tekevän kaksi kiertuetta maakunnissa.

Vuoden tapahtumien järjestämiseen saatiin ulkopuolista tukea säätiöiltä lähes haetut summat. Tähtitieteen vuoden järjestelytoimikunnan puheenjohtajana ja Suomen kontaktina kv. organisaatioon toimi professori Tapio Markkanen. Verkkosivut (www.astronomy2009.fi) saatiin vuoden lopussa toimiviksi eikä niiden päivitys wiki-pohjaisena ole vain yhden henkilön varassa.

6. Nuorisotoiminta

6.1 Tähtikerho ja harrastusryhmät

Ursan nuorisotoiminnalla on 65 m² kerhotila osoitteessa Castreninkatu 8, Helsinki. Tilassa on kerhohuone, keittiö ja kaukoputkipaja.

Tähtikerhoissa herätellään lasten ja nuorten kiinnostusta tähtitieteeseen ja muihin luonnontieteisiin innostuneiden ja osaavien kerho-ohjaajien johdolla. Kerhojen tavoitteena on kehittää lasten ja nuorten luonnontieteellistä ajattelua ja maailmankuvaa sekä ohjata heidät tähtiharrastustoimintaan. Tähtiharrastuksen ja tähtitieteen eri osa-alueisiin tutustutaan monipuolisten ja hauskojen harjoitusten, leikkien ja kokeiden avulla.

Kerholaisia oli viidessä ryhmässä yhteensä noin kolmisenkymmentä. Osallistujamäärät vaihtelevat viikottain. Ryhmät kokoontuivat kesää lukuun ottamatta pääsääntöisesti kerran viikossa. Kerholaiset ovat iältään 5–20 -vuotiaita. Syyskauden toimintaa häiritsi lievästi taloyhtiön putkiremontti, josta huolimatta kerhot kyettiin järjestämään suunnitelmien mukaan.

Toiminnasta tiedotettiin tarvittaessa www-sivujen ja sähköpostin välityksellä. Ohjaajat pitivät säännöllistä yhteyttä myös toisiinsa.

7. Harrastustoiminta

7.1 Jaostot ja harrastusryhmät

Ursassa oli vuoden lopussa edelleen 13 jaostoa ja 2 harrastusryhmää. Nämä koordinoivat valtakunnallisesti oman erityisalansa harrastustoimintaa ja neuvovat harrastajia. Jaostot tiedottivat toiminnastaan ja julkaisivat tuloksiaan Ursa Minor -lehdessä. Kaikilla oli sähköpostilista ja www-sivusto Ursan palvelimella. Jaostojen toimintaa koordinoi jaostotoimikunta. Jaostojen ja harrastusryhmien tarkemmat toimintakertomukset ovat liitteenä.

7.2 Ursa Minor

Ursan jaostojen tiedotuslehti Ursa Minor -lehti ilmestyi 25. vuottaan. Lehti ilmestyi vuoden aikana kuusi kertaa. Päätoimittajana toimi Kari A. Kuure ja lehti painettiin Domus-Offset Oy:ssä. Painos oli noin 270 kpl.

Juttujen artikkelimaisuus on nyt vakiintunut käytäntö. Vuoden aikana lehdessä otettiin käyttöön teema- ja asiantuntija-osiot, joissa voidaan käsitellä syvällisemmin jotakin ajankohtaista aihetta. Numeron 4 teemana julkaistiin Cygnus 2008 -aineistoa ja numeron 5 teemassa kirjoitettiin 1.8. auringonpimennyksestä. Numeron 5 asiantuntija-artikkelissa Timo Nousiainen valotti valaisevien yöpilvien syntyä.

Ulkokannet painettiin nelivärisenä ja sisäkannet mustavalkoisena yhdessä ja värillisenä viidessä numerossa. Lehden koko (B5) pidettiin entisellään. Vuosikerrassa oli 288 sivua.

Ursa Minor jaettiin ilmaiseksi jaostojen aktiivijäsenille, paikallisyhdistyksille, Ursan tähtinäyttäjille, Ursan hallituksen jäsenille sekä jaostojen ulkomaisille yhteistyökumppaneille. Lehden tilausmaksu oli 12 euroa.

7.3 Aikuisten kerho

Kerhon 13:na toimintavuotena tutustuttiin tähtiharrastukseen käytännössä ja keskusteltiin tähtitieteen ja lähitieteiden kysymyksistä. Kerho kokoontui keväällä ja syksyllä joka toinen viikko. Vuoden pääteemoja olivat tähtitieteen historia sekä Maa ja Aurinko.

7.4 Stella Arcti -palkinto

Ursa jakoi Tähtipäivillä vuosittaisen Stella Arcti -palkinnon kolmelle ja Stella Arcti -maininnan yhdelle ansioituneelle tähtiharrastajalle. Ursa on jakanut Stella Arcti -palkintoa vuodesta 1988 lähtien.

- Marko Mikkilä, vuoden havainto, ensimmäiset valokuvat Kernin kaari -halomuodosta.
- Timo-Pekka Metsälä, ansiokas harrastustoiminta, merkittävästä työstä tähtivalokuvaajana sekä kuvaustaitojen levittämisestä harrastajien keskuuteen.
- Arvo Kuusela, ansiokas harrastustoiminta, elämäntyöstä planetaario-ohjaajana ja merkittävästä harrastustoiminnasta.
- Arto Oksanen, Stella Arcti -maininta, pitkästä havaintotoiminnasta ja erityisesti gammapurkauksen jälkihehkun löytämisestä 11.10.2007. Oksanen oli palkittu varsinaisesti jo vuonna 2000.

8. Yhteydet muihin järjestöihin ja sidosryhmiin

8.1 Tähtiyhdistykset

Ursa on monella tavalla yhteistyössä Suomen muiden tähtiyhdistysten kanssa. Vuonna 2008 Suomessa oli nelisenkymmentä aktiivisesti toimivaa tähtiyhdistystä ja -kerhoa. Ursa lähetti aktiivisille yhdistyksille tähtitiedettä koskevia uutuuskirjoja sekä Tähdet ja avaruus ja Ursa Minor -lehdet. Ursa antaa yhdistyksille mahdollisuuden ilmoittaa toiminnastaan Tähdet ja avaruus -lehdessä sekä verkkosivuillaan. Yhdistykset saavat myös halutessaan käyttöönsä sähköpostiosoitteen, kotisivutilaa ja tapahtumakalenterin. Muuten Ursa auttaa yhdistyksen perustamista ja esitelmätilaisuuksien järjestämistä. Kaikkien Suomen tähtiyhdistysten yhteystiedot löytyvät Ursan verkkosivuilta.

8.2 Muut suomalaiset yhteydet

Ursa on jäsen

Tieteellisten seurain valtuuskunnassa

- Opintotoiminnan Keskusliitossa
- Suomen kustannusyhdistyksessä
- Suomen Tiedekustantajien liitossa
- Kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtien liitto Kultissa

Ursa on kannatusjäsenenä Suomen tähtitieteilijäseurassa.

8.3 Kansainväliset yhteydet

Ursa tai sen toimihenkilö on jäsenenä seuraavissa ulkomaisissa yhdistyksissä:

Association of Lunar and Planetary Observers

- British Astronomical Association
- British Interplanetary Society
- European Association for Astronomy Education EAAE
- International Meteor Organization
- International Planetarium Society
- Nordic Planetarium Association
- Royal Astronomical Society of Canada - Kingston Centre
- Schweizerische Astronomische Gesellschaft
- Svensk Amatörastronomisk Förening
- The Planetary Society
- Tycho Brahe Planetarium

Jäsenyyden perusteella Ursan kirjastoon saadaan yhdistyksen julkaisemat lehdet ja vuosijulkaisut.

9. Avustukset ja lahjoitukset

Apuraha	Käyttötarkoitus	Määrä (€)
Suomen kulttuurirahasto	Avustus kansainväliselle tähtitieteen vuodelle 2009	10000
Väisälän rahasto	Tähtitieteen vuoden tapahtumiin	4200
Helsingin kaupunki	Avustus varhaisnuorisotoimintaan	4800
Opetusministeriö	Avustus nuorisotoimintaan	5000

II TEKIJÄT

Jäsenet

Tyyppi	2008	2007	2006	2005	2004	2003
Kunniajäseniä	2	3	3	2	2	2
Vakinaisia	49	51	51	52	54	59
Vuosi- ja yhteisöjäseniä	13 217	12 713	13 353	12 373	11 597	11 006
Nuorisojäseniä (alle 18-v)	1 170	1 243	<i>Nuorisojäsenet sisältyvät vuosijäseniin ennen 2007</i>			
Perhejäseniä	178	201	202	208	179	151
Yhteensä	14 616	14 211	13 609	12 635	11 832	11 218

Hallitus

Jorma Koski	2006–2008, pj.	Toimitusjohtaja, it-suunnittelija, Koski & Töyrä oy
Kai Forssén	2007–2009	Kehityspäällikkö
Juha Haataja	2008–2010	TkL, Tieteen tietotekniikan keskus CSC
Marjaana Lindborg	2007–2009	FM, Helsingin yliopisto
Mika Luostarinen	2006–2008	Liiketoiminnan kehittämisspäällikkö, Nokia
Veikko Mäkelä	2008–2010	LuK, Tietotekniikka-asiantuntija, Helsingin yliopisto
Mika Pirttivaara	2007–2009	Senior Advisor, Pleione Solutions Oy
Antti Ritvos	2006–2008, vpj.	DI, LuK, Vaisala Oyj
Mikko Suominen	2008–2010	Tiedetoimittaja

Harri Haukka varajäsen tekn. yo.

Walter Rydman toimi hallituksen sihteerinä.

Tilintarkastajat

Folke Tegengren, KHT	varalla Rabbe Nevalainen, KHT
Kari Wilkman	varalla Antti Jännes

Toimisto

Markus Bunders	jäsentiedottaja
Mikael Jokela	tietokonejärjestelmät
Suvi Lahtonen	kustannustoimittaja
Sampo Laine	marraskuuhun siviilipalvelusmies
Sakari Lehtinen	tammi-maaliskuu toimistopäällikkö
Walter Rydman	toiminta- ja tiedotussuunnittelija
Markku Sarimaa	toimitusjohtaja, kustannustoiminta

Matti Suhonen		kirjastonhoitaja
Suvi Syrjä	marraskuusta	kustannustoimittaja
Riku Toivonen	huhti-marraskuu	siviilipalvelusmies
Pentti Tuovinen		varainhoitaja
Joonatan Turkki	joulukuusta	siviilipalvelusmies
Kukka Viitala		jäsentiedottaja
Anne Virkki	kesä	toimiston hoito
Eija Yritys		toimistos sihteeri, kirjanpito

Tähdet ja avaruus –lehti

Marko Pekkola	päätoimittaja
Sakari Nummila	toimittaja
Heikki Laurila, Illusia	ulkoasu
Risto Heikkilä	avustaja
Hannu Karttunen	avustaja
Laura Koponen	avustaja
Jorma Koski	avustaja
Jari Mäkinen	avustaja
Otto Laosmaa	avustaja
Ismo Luukkonen	avustaja
Veikko Mäkelä	avustaja
Jorma Mäntylä	avustaja
Heikki Oja	avustaja
Arto Oksanen	avustaja
Asko Palviainen	avustaja
Pekka Parviainen	avustaja
Jaakko Saloranta	avustaja
Mikko Suominen	avustaja

Ursa Minor

Kari A. Kuure	päätoimittaja
---------------	---------------

Verkko

Mikael Jokela
Veikko Mäkelä
Ville Hinkkanen

Nuorisotoiminta

Markus Grönholm
Jyri Lehtinen
Paula Kyyrö
Antero Linde
Anne Virkki

Kurssit

Olli Manner
Veikko Mäkelä
Asko Palviainen
Sakari Lehtinen
Allar Saviauk

Jaostotoimikunta

Markku Nissinen	2007-2009	pj. heinäkuusta sihteeri
Jani Helander	2007-2009	
Jyri Lehtinen	2008-2010	pj. heinäkuuhun
Marko Myllyniemi	2006-2008	
Matti Suhonen	2008-2010	
Mikko Suominen	2006-2008	

Näyttäjät

Vera-Maria Enckell	tähtinäytökset
Hannakaisa Erkkilä	tähtinäytökset
Pertti Huhtamo	tähtinäytökset
Suvi Jentze	tähtinäytökset
Lauri Kangas	tähtinäytökset
Pekka Koivunen	tähtinäytökset
Jyri Lehtinen	aurinko- ja tähtinäytökset
Sakari Lehtinen	aurinko- ja tähtinäytökset
Marjaana Lindborg	tähtinäytökset
Tuukka Perhoniemi	aurinko- ja tähtinäytökset
Eero Rauhala	tähtinäytökset
Markku Rissanen	tähtinäytökset
Allar Saviauk	tähtinäytökset
Harri Tavaila	tähtinäytökset
Juho-Pekka Vehviläinen	tähtinäytökset
Klaara Viisanen	tähtinäytökset
Johan Östman	tähtinäytökset

Planetaario

Sakari Lehtinen	planetaarionhoitaja, näytökset näytökset
Tuukka Perhoniemi	

Artjärven havaintokeskus

Jukka-Pekka Teitto